

Ykköskoti Ketunkallio

Toimintaohjeet

Ykköskoti Ketunkallio toimintaohjeet

Laadittu 4.1.2016

Laatija Joachim Miinalainen

Viimeksi päivitetty 4.9.2023

Päivittäjä Kristiina Sacklen

Nämä toimintaohjeet on laadittu käyttäen palvelua Ykköskodit.

Näissä toimintaohjeissa on 14 sivua.

Sisällys

1	Toimintaohjeita	4
1.1	Turvallisuusorganisaatio	4
1.2	Avun hälyttäminen	5
1.3	Sairauskohtaus tai tapaturma	6
1.4	Tulipalo	7
1.5	Tulipalo – toimintaohjeet, kun turvallinen poistuminen on estynyt	7
1.6	Toiminta palohälytystilanteessa	8
1.7	Toiminta kokoontumispaikalla	9
1.8	Asukkaan siirto tulipalossa	9
1.9	Vesivahinko	10
1.10	Toiminta uhkatilanteessa	10
1.11	Pommiuhka	11
1.12	Yleinen vaaramerkki	12
1.13	Vesi- tai sähkökatkos	14

1 Toimintaohjeita

Seuraavilla sivuilla on selostus ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi. **Lue toimenpideohjeet tarkasti!**

Oikeat toimenpiteet, ratkaisut ja valinnat ehkäisevät ja rajoittavat onnettomuuksia. Vahinkoja voidaan näin minimoida tai ne voidaan poistaa kokonaan.

Turvallisuus on kaikkien yhteinen asia!

1.1 Turvallisuusorganisaatio

Kiinteistön turvallisuushenkilöt

Yksikön johtaja

Kristiina Sacklén
Hoiva Mehiläinen Oy
puh. 040 6732677
kristiina.sacklen@mehilainen.fi

Kiinteistöpäällikkö

Pasi Elopuro
Mehiläinen Oy
puh. 040 3535896
pasi.elopuro@mehilainen.fi

Työsuojeluvaltuutettu

Jaana Hieta
Hoiva Mehiläinen Oy
puh. 050 3795829
jaana.hieta@mehilainen.fi

Huoltomies

Tuomo Aalto
RTK
puh. 044 4124589

Huoltomies

RTK-kiinteistöhuolto
puh. 029 0293000

-

1.2 Avun hälyttäminen

Kaikissa kiireellisissä hätätilanteissa, olipa kyse sitten poliisin, pelastustoimen, sairaankuljetuksen tai sosiaalitoimen kiireellisestä avuntarpeesta SOITA NUMEROON: 112

Soita hätäpuhelu itse, jos voit

Tärkeää on, että hätäpuhelun soittaa se, jota asia koskee. Hänellä on tietoja, joita päivystäjä tarvitsee määritellesään millaista apua paikalle lähetetään. Välikäsien kautta tuleva puhelu voi viivästyttää avun paikalle tuloa.

Kerro, mitä on tapahtunut

Hätäkeskuspäivystäjä kysyy soittajalta tietoja tapahtuneesta, jotta hän osaa tarvittaessa lähettää tilanteeseen oikean avun.

Kerro tarkka osoite ja kunta

Hätäkeskuksen alueella saattaa olla useita samoja osoitteita eri kunnissa. Siksi on tärkeää kertoa osoitteen lisäksi tapahtumapaikkakunta.

Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin

Päivystäjän esittämällä kysymyksillä on tarkoituksensa. Kysymykset eivät viivästytä avun hälyttämistä. Kiireellisessä tapauksessa päivystäjä hälyttää jo puhelun aikana auttamaan tulevat viranomaiset ja yhteistyökumppanit, sekä antaa näille lisätietoja tapahtuneesta.

Toimi annettujen ohjeiden mukaan

Päivystäjä on koulutettu antamaan ohjeita eri tilanteisiin. On tärkeää noudattaa annettuja ohjeita. Oikein suoritetuilla ensitoimenpiteillä on usein merkitystä tilanteen lopputuloksen kannalta.

Lopeta puhelu vasta saatuasi siihen luvan

Liian aikainen puhelun päättäminen voi hidastaa auttajien paikalle saapumista. Saatuasi luvan puhelun päättämiseen, sulje puhelin. Pidä linja vapaana. Päivystäjä tai kohteeseen saapuva auttaja voi tarvita lisätietoja tapahtuneesta.

Hätätilanteessa pelastuslaitosta ohjataan seuraavasti:

Ohjataan kiinteistö etu- tai takapihalle. Arkisin, viikonloppuna ja pyhinä klo 7-22 välisenä aikana henkilökunta menee vastaan ja opastamaan. 22-07 välisenä aikana tarvittaessa Salmenkallion päivystävä yöhoitaja tai vartiointiliikkeen vartija opastaa.

1.3 Sairauskohtaus tai tapaturma

Selvitä ja tarkista

- Mitä on tapahtunut?
- Tarkista henkilön tila (herääkö, hengittääkö).

Anna tarvittaessa ensiapua

- Tajuton, mutta hengittävä potilas käännetään kylkiasentoon.
- Jos henkilö ei hengitä, aloita ensiapu osaamisesi ehdoin.

Tee hätäilmoitus

- Soita numeroon **112**.
- Kerro, mistä soitat. **Levysepänpätkatu 12, UUSIKAUPUNKI**
- Kerro, mitä on tapahtunut.
- Toimi ohjeiden mukaisesti.
- Ilmoita potilaan tilassa tapahtuneista muutoksista hätäkeskukseen.

1.4 Tulipalo

Pelasta ja varoita

- Pelasta välittömässä vaarassa olevat ja varoita muita.
- Ohjatkaa ihmiset kokoontumispaikalle.

Sammuta ja rajoita

- Yritä alkusammutusta, vältä savua. Älä vaaranna itseäsi.
- Rajoita palon sekä savun leviämistä sulkemalla palotilaan johtavat ovet ja ikkunat.

Hälytä

- Käytä paloilmoitinpainiketta palokunnan hälyttämiseen sekä varoittaaksesi muita palokelloilla.
- Päästyäsi turvalliseen paikkaan soita numeroon **112** (myös käytettyäsi paloilmoitinpainiketta).
- Kerro mistä soitat ja missä palaa (osoite ja kerros) ja onko ihmisiä vaarassa.
- Älä katkaise puhelua ennen kuin saat luvan.

Opasta

- Opasta pelastushenkilöstö paikalle.
- Hätätilanteessa pelastuslaitosta ohjataan seuraavasti: Ohjataan kiinteistö etu- tai takapihalle. Arkisin, viikonloppuna ja pyhinä klo 7-22 välisenä aikana henkilökunta menee vastaan ja opastamaan. 22-07 välisenä aikana tarvittaessa Salmenkallion päivystävä yöhoitaja tai vartiointiliikkeen vartija opastaa.

Evakuointitilanteessa kokoontumispaikka on:

1. Levysepänsäädun ja Puusepänkädun risteyksessä oleva parkkipaikka. Merkitty.

Varakokoontumispaikka: Lyhytaikaisesti naapuritalon sisätiloissa.

Asukkaiden siirtäminen arvioidaan tilanteen mukaan.

1.5 Tulipalo – toimintaohjeet, kun turvallinen poistuminen on estynyt

Joskus toisaalla riehuva tulipalo estää turvallisen poistumisen kiinteistöstä. Näissä tapauksissa on viisainta pysytellä savuttomassa tilassa ovet ja muut aukot suljettuina.

Jää palo-osastoon, jossa olet.

- Palo-oven takana on turvallista olla. Palo-ovet kestävät tulipaloa vähintään puoli tuntia.
- Hyppääminen korkealta johtaa kohtalokkaisiin seurauksiin, savuttomaan tilaan jääminen ei.

Mene ikkunan luo ja herätä huomiota. Jos et onnistu, ilmoita sijaintisi numeroon 112.

Noudata viranomaisten antamia ohjeita.

1.6 Toiminta palohälytystilanteessa

Tulipalon sattuessa tärkeintä on ihmishenkien pelastaminen!

1. **TARKISTA** palotaulusta, mistä hälytys tulee.
2. **PELASTA** ja varoita muita ihmisiä, käskemällä heitä pysymään asunnoissaan ovet suljettuina. Aina ennen oven avaamista, tarkista kädellä sen kuumuus! Mikäli ovi tuntuu kuumalta, älä avaa sitä! Tulipalossa aika on ratkaiseva tekijä.
3. **SAMMUTA** lähimmällä alkusammuttimella.
 - tutustu etukäteen sammuttimien sijaintiin ja niiden käyttöön.
 - Lähin sammutin soveltuu varmimmin palavaan kohteeseen
 - Älä koskaan sammuta rasvapaloa vedellä, tukahduta kannella tai sammutuspeitteellä.
4. **HÄLYTÄ** palokunta yleisestä hätänumerosta 112
 - Kerro kuka olet ja mistä soitat.
 - Mitä on tapahtunut.
5. Missä osoitteessa on tapahtunut.
6. Onko ihmisiä vaarassa.
7. Älä katkaise puhelua, ennen kuin saat luvan.
8. **RAJOITA** palon leviäminen, sulkemalla ovet, luukut ja ilmastointi.
9. **OPASTA** tai järjestä opastus ja esteetön pääsy pelastusyksiköille palokohteeseen.

Mikäli asukkaat ovat evakuoituina, tarkista kaikki paikalla olijat ja tarkista ketkä ovat lomalla tms. **Ilmoita pelastushenkilöstön johdolle tietosi.** Mikäli asukkaita joudutaan pelastamaan varapois-tumisteiden kautta, niin yläkerran asukkaat ohjataan parvekkeille, josta nostolava-auto pelastaa. Ilmoitus yksikön johtajalle, joka järjestää kuljetuksen sopivaan majapaikkaan.

1.7 Toiminta kokoontumispaikalla

Kokoontumispaikka: 1. Levysepätkadun ja Puusepänkadun risteyksessä oleva parkkipaikka. Merkitetty.

Kun ihmiset ovat poistuneet rakennuksesta ja edenneet kokoontumispaikalle, alkaa henkilökunnan edustaja johtaa toimintaa. Tilanteen mukaan on pohdittava, onko turvallista jäädä nimetyille kokoontumispaikalle, vai onko ihmiset ohjattava toisaalle: esimerkiksi ennalta sovittuun sisätilaan tai lähistöllä olevaan kiinteistöön.

Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman kokoontumispaikan vastuuhenkilön lupaa. Toimintaa kokoontumispaikalla johtaa kiinteistön turvallisuushenkilöstö. Turvallisuushenkilöstö tiedottaa tilanteen edistymisestä ja ilmoittaa milloin kiinteistöön saa palata.

Muistettavia asioita kokoontumispaikalla:

- mahdollisista loukkaantuneista huolehtiminen, ilmoitettava turvallisuushenkilöstölle
- liikuntarajoitteisista tai muuten vajaakuntoisista huolehtiminen
- ilmoitettava, mikäli tietää jonkun jääneen sisälle

Varakokoontumispaikka

Varakokoontumispaikka: Lyhytaikaisesti naapuritalon sisätiloissa. Asukkaiden siirtäminen arvioidaan tilanteen mukaan.

Mikäli kokoontumispaikka ei ole turvallinen, niin siirrytään suojelujohdon erikseen määrittämään turvalliseen varakokoontumispaikkaan. Myös viranomaiset osoittavat tarvittaessa suojapaikat pitempiaikaista suojautumista varten.

1.8 Asukkaan siirto tulipalossa

Ota mukaan alkusammutusväline:

- Sammutuspeite
- tai käsisammutin

Aloita pelastaminen mahdollisuuksien mukaan huoneesta, jossa palonlähde sijaitsee. Pyri sammuttamaan tulipalo, jos se on omat kykysi huomioiden mahdollista. Ohjaa välittömässä vaarassa olevat henkilöt turvaan savulta toiseen palo-osastoon.

- Lähesty huoneen ovea matalana ja tunnustele oven alareunasta, onko se lämmennyt. Raota huoneen ovea ja avaa ovi varovasti. *Mikäli ovi polttää kättäsi, älä avaa ovea vaan jatka evakuoitumista.*

kuointia viereisistä huoneista

- Mikäli tilassa on kohonnut lämpötila tai savua, etene lattianrajassa
- Sulje huoneen ovi perässäsi ja ikkuna (jos auki)
- Avusta asiakkaat pois huoneesta ja toiseen palo-osastoon

1.9 Vesivahinko

Toimintaohjeet

- Katkaise sähköt vuotokohteesta ja sen läheisyydestä.
- Tyrehdytä vuoto esim. sulkemalla veden pääsulku, jos mahdollista.
- Ilmoita asiasta välittömästi:
 - huoltomiehelle: RTK-Palvelu Oy, päivystys 029 0293000
 - isännöitsijälle: , puh. 02 8466100
- Tarvittaessa ota yhteys hätänumeroon **112**.
- Veden pääsulku: C-rapun pohjakerros, sprinklerhuone.
- Lämmönjakohuone: Pohjakerros
- Sähköpääkeskus: D-E-rapun välisen käytävän pohjakerros

Mikäli vesivaara uhkaa rakennuksen ulkopuolelta

- Ilmoita kiinteistönhoidolle ja tarvittaessa hätäkeskukseen **112**.

1.10 Toiminta uhkatilanteessa

Suhtaudu jokaiseen uhkaukseen vakavasti !

- Ole rauhallinen ja ystävällinen
- Kuuntele, älä keskeytä
- Tarkkaile tilanteen kehittymistä
- Vältä tilanteen kärjistymistä esimerkiksi kiinni tarttumalla
- Vältä liikehdintää

Väkivaltatilanne:

- Jos lyhytaikainen, ei jatkuva.
 - Poistu paikalta ja ota yhteys yksikön johtajaan.

Jos tilanne täysin pois hallinnasta tai väkivaltaisuus kohdistuu jatkuvana henkilöihin, talon kalusteisiin tai kiinteistöön.

- Soita 112 ja hälytä poliisi paikalle
- Ota yhteys yksikön johtajaan.

Jos kohdistuu henkilökuntaan.

- Ensimmäiseksi tiedon saanut huolehtii tarvittavan henkisen ensiavun antamisesta (Defusing

).

- Ohjaa uhri työterveyshoitajalle tai ensiapuun, vammojen tarkistamiseksi.
- Ota yhteys yksikön johtajaan.
- 72 tunnin kuluessa järjestetään jälkipuinti (Debriefing), siihen koulutuksen saaneen henkilön vetämänä.

Ryöstötilanne:

- Ryöstäjälle annetaan kaikki, mitä hän haluaa. Oma ja muiden terveyttä ei riskeerata. Ei leikitä sankaria.
- Havainnoi mahdollisimman tarkkaan tapahtumista ja ryöstäjistä tuntomerkkejä
- Soita 112, poliisille mahdollisimman nopeasti.
- Paikkoihin ei saa koskea, eikä siivota sotkuja, koska poliisi voi saada niistä tarvittavia johtolankoja.
- Ota yhteys yksikön johtajaan.

Murtotilanne:

Ennalta ehkäisy on tärkeää.

- Valaistus
- Ovien lukitseminen
- Lääkekaappien pitäminen lukittuna.
- Tallentava kameravalvonta. Keskusyksikkö toimistossa. Tallennus säilyy 48 tuntia.
- Yhteys yksikön johtajaan.

1.11 Pommiuhka

Pommiuhkaus on usein perätön ja häiriintyneen ihmisen tekemä, mutta se on silti aina otettava vakavasti ja jokaisesta uhkauksesta tulee ilmoittaa poliisille. Tärkeää tilanteessa on säilyttää oma maltti ja rauhallisuus.

Kun uhkaus tulee puhelimitse

- Pysy rauhallisena. Pitkitä puhelua.
- Tee muistiinpanoja. Kirjoita uhkaus sanatarkasti muistiin.
- Kysele kysymyksiä.
 - Missä pommi on?
 - Miltä pommi näyttää?
 - Milloin pommi räjähtää?
 - Miksi?
- Pyri saamaan työtoverin huomio jo puhelun aikana, jotta hän voisi tiedottaa turvallisuudesta vastaavaa jo puhelun aikana.

- Kiinnitä huomiota soittajan puhetyyliin ja äänen sävyihin.
 - Onko hänen puheestaan havaittavissa murteita tai muita erityispiirteitä?
 - Onko hän kiihtynyt?
 - Lukeeko hän viestin paperilta?
- Kuuntele myös taustääniä (esimerkisi liikenne tai taustalla käytävät keskustelut).
- Puhelun jälkeen tiedota asiasta oman tilasi ja kiinteistön turvallisuudesta vastaavia henkilöitä (ks. Turvallisuushenkilöstö-luku).
- Mikäli tämä ei ole mahdollista, soita välittömästi poliisille **112** ja toimi sieltä saatujen ohjeiden mukaisesti.

Epäilyttävä esine tai uhkauskirje

- Älä koske esineeseen.
- Mikäli kyseessä on kirje tai muu vastaava, jota jo olet käsitellyt, paina mieleesi kohdat, joihin olet koskenut, ja sijoita kirje esimerkiksi muovitaskuun.
- Ilmoita välittömästi oman tilasi ja kiinteistön turvallisuudesta vastaaville henkilöille (ks. Turvallisuushenkilöstö-luku) sekä poliisille hätänumeroon **112**.
- Eristä aluetta mahdollisuuksien mukaan. Pidä mielessä tuleva mahdollinen poliisitutkinta (sormen- ja kengänjäljet ensiarvoisia todisteita).
- Älä hätäänny. Toimi poliisin sekä turvallisuushenkilöstön ohjeiden mukaisesti.

1.12 Yleinen vaaramerkki

Yleinen vaaramerkki on minuutin pituinen nouseva ja laskeva äänimerkki tai viranomaisen kuuluttama varoitus. Nousevan sekä laskevan jakson pituus on 7 sekuntia. Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa.

Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin

- Siirry sisälle. Sulje ovet, ikkunat ja ilmastointi.
- Avaa radio ja odota ohjeita.
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu.
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta.

Kaasuvaara

Kaasuvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki

Toimi seuraavasti

- Jos olet sisätiloissa ja haistat kaasua:
 - pysytele sisällä, hakeudu yläkerrokseen, kuuntele radiosta lisätietoja
 - paina märkä vaate suun eteen ja hengitä sen läpi
- Jos olet ulkona, kun haistat kaasua etkä pääse sisälle:
 - kiirehdi kaasupilven alta sivutuuleen
 - pyri mahdollisimman korkealle, esimerkiksi mäen päälle

Lisätietoja kaasulta suojautumiseksi

- Pysäytä ilmastointilaitteet ja sulje ovet sekä ikkunat tiiviisti.
- Voit sulkea ja teipata myös sisäovet ja pysytellä tuulen alapuolisissa tiloissa.
- Kaasun hajun tuntiessasi voit hengittää kostean, huokoisen kankaan läpi.
- Viranomaiset ilmoittavat radiossa tai kaiutinautoilla milloin myrkkypilvi on haihtunut. Tuuleta sisätilat sen jälkeen huolellisesti.
- Pysytele yläkerroksissa, kunnes vaara on ohi.
- Älä mene kellariin.

Säteilyvaara

Säteilyvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki.

Mene sisälle.

- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointi.
- **Talon keskiosissa ja kellarissa on paras suoja. Ota joditabletit vasta viranomaisen kehottuksesta (joditabletteja tulisi olla 2/henkilö).**

Vältä ulkona liikkumista

Lisäohjeet

Lisäohjeita saat kaupunkisi pelastusviranomaisilta, tiedotusvälineistä sekä Yleisradion teksti-TV:n sivulta 867. Tietoa saat myös Säteilyturvakeskuksen Internet-sivuilla osoitteesta www.stuk.fi ja pelastustoimen sivuilla www.pelastustoimi.fi.

Elintarvikkeet ja vesi

Elintarvikkeita palvelukodilta löytyy pääsääntöisesti valmiina pakastimista ainakin vuorokauden tarpeisiin. Kuiva-ainevarastossa on kuiva- ja purkkiruokaa. Kaikissa muissa, paitsi säteilyonnettomuudessa, kyetään Ykköskodin taholta suorittamaan varastojen täydennystä.

Poikkeusolon tullessa saastuneesta vesijohtovedestä, henkilökunta sulkee kaikista asunnoista hanojen palloventtiilit. Veden käyttö talousvedeksi on kokonaan kielletty, kunnes kaupungin terveysviranomaisilta on saatu tarkemmat käyttömääräykset. Ensisijaisesti WC:n huuhteluun kuitenkin vettä voi käyttää, ei kuitenkaan peseytymiseen. Juomaksi hankitaan kaupasta pullotettua vettä ja muita juomia. Kaupunki ilmoittaa juomavedeksi kelpaavan veden jakelupisteestä.

1.13 Vesi- tai sähkökatkos

- Ota yhteys yksikön johtajaan. Ykköskoti kuuluu yleiseen vesiverkkoon. Oma kaivoa ei ole.
- Ohjeet toiminnasta saadaan viranomaisilta / yksikön johtajalta.
- Sähkökatkoksessa, rauhoita asukkaita ja kiellä heitä kulkemasta portaissa, huonon näkyvyyden takia.
- Varavoimaa ei palvelukodilla ole. Tarkempia tietoja saadaan viranomaisilta, mikäli katkoksesta tulee pitkä.